

'Lage Duitse sterfte komt door veel testen'

Achtergrond - 26 maart 2020 - Auteur: Wiebke Pittlik

Hoewel in Duitsland op 26 maart 36.508 bevestigde besmettingen met Covid-19 zijn, zijn daar tot nu toe 198 mensen aan het virus overleden, volgens het Robert Koch Instituut (RKI), het Duitse RIVM. In Nederland zijn op dezelfde dag 7431 bevestigde besmettingen, en 434 coronapatiënten zijn overleden. Deze cijfers roepen vragen op. Hoe kan het dat in Duitsland minder mensen lijken te sterven aan corona? Een eenduidig antwoord is niet te geven, zeggen deskundigen.

(Aangevuld op 30 maart, met standpunt DIVI-voorzitter Uwe Janssens)

Een groot verschil tussen Nederland en Duitsland is dat Duitsland veel meer test op het coronavirus. Viroloog Christian Drosten, die de Duitse regering adviseert, zei 26 maart tijdens een persconferentie dat het lage sterftepercentage komt omdat Duitsland heel vroeg begonnen is met heel veel testen. De capaciteit is de laatste weken enorm opgevoerd en momenteel worden volgens Drosten wekelijks naar schatting een half miljoen tests uitgevoerd.

Nederland test aanzienlijk minder, het RIVM geeft daarom aan dat het aantal bevestigde besmettingen geen goede graadmeter is voor de verspreiding van het virus. Het ligt voor de hand dat het daadwerkelijke aantal besmettingen in Nederland veel hoger is dan uit de cijfers blijkt.

In Duitsland is dit 'Dunkelziffer', dus het aantal onbekende gevallen, lager. Duitsland heeft volgens RKI-directeur Lothar Wieler meer testcapaciteit dan bijna ieder ander land. Ook van het testmateriaal zelf heeft Duitsland genoeg, aldus Wieler in een persconferentie eerder deze week. "We denken, dat we door het vroege testen zeer dicht op het daadwerkelijke aantal besmettingen zitten, en dat blijkt ook uit de geringe mortaliteit van de ziekte bij ons."

Duitsland test mensen die ziek zijn en de contacten van die zieken die symptomen krijgen. Ook het medisch personeel wordt getest. Wie positief wordt getest, moet in thuisquarantaine en krijgt een contactonderzoek. Iedereen met wie diegene contact heeft gehad, wordt ook gevraagd in thuisquarantaine te gaan.

'Van besmetting tot overlijden duurt gemiddeld drie weken'

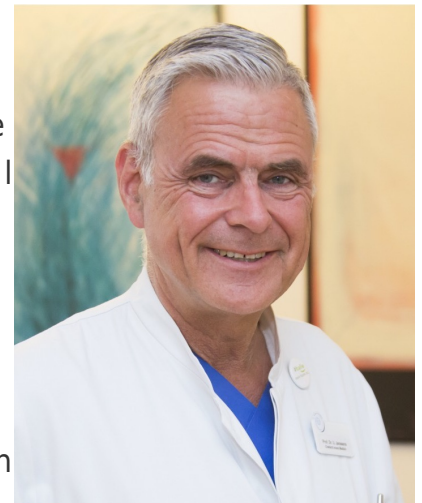
Doordat meer wordt getest, zijn de aantallen aangetoonde besmettingen hoger, en het sterftepercentage mogelijk lager, omdat ook lichte gevallen worden meegeteld. In bijvoorbeeld Nederland worden alleen de zwaardere gevallen getest.

Dat Duitsland met z'n 83 miljoen inwoners op dit moment minder sterfgevallen door corona heeft dan Nederland, zou dus kunnen betekenen, dat de verspreiding van het virus in Nederland verdergevorderd is dan in Duitsland. Mogelijk wordt het verschil tussen beide landen dan in de komende periode kleiner, [zeggen experts](#). Van besmetting tot overlijden duurt gemiddeld drie weken, aldus Drosten.

Dat Duitsland bij de sterfgevallen de mensen niet meerekent die naast corona ook een andere aandoening hadden - zoals een Italiaanse krant opperde - veegde Wieler tijdens de eerdergenoemde persconferentie van tafel: alle mensen die de diagnose Covid-19 hebben en overlijden, worden geteld als Covid-19-sterfgevallen.

Capaciteit Intensive Care

(Aanvulling 30 maart:) Uwe Janssens, voorzitter van de Deutsche Interdisziplinäre Vereinigung für Intensiv- und Notfallmedizin (DIVI), de artsenkoepel voor Intensive Care en Eerste Hulp, ziet nog een reden voor het verschil in het aantal overlijdensgevallen. Duitsland heeft - relatief en absoluut - veel meer intensive-care-bedden dan Nederland. "In 2017 had Duitsland 34 IC-bedden per 100.000 inwoners. Dat aantal is in Nederland aanzienlijk lager, het aantal bedden per 100.000 inwoners is daar nog lager dan in Italië", laat Janssens per mail weten aan Duitslandweb. Janssens is hoofdarts in het St.-Antonius-Hospital in Eschweiler, nabij Aken.

"De ruime beschikbaarheid aan Intensive Care-capaciteit is vast ook een van de redenen dat de mortaliteit geringer is", denkt Janssens, al tekent hij daarbij aan: "Een eenduidig antwoord is nog niet te geven, op een later moment wordt er vast een wetenschappelijke analyse uitgevoerd."

Driekwart van de Nederlandse Covid-19-sterfgevallen, is niet op de intensive care geweest, [meldde de NOS](#) vorige week. Intensivist Farid Abdo van het Radboud UMC zei daarover tegen de NOS: "Soms kiezen mensen er in overleg met hun

huisarts voor om thuis te sterven. Wanneer ze wel naar het ziekenhuis gaan en IC-opname nodig is, wordt vóór die opname, samen met de patiënt en familie gekeken naar de overlevingskansen en verwachte kwaliteit van leven ná een IC-opname."

Gevraagd of dit in Duitsland ook het geval is, antwoordt Janssens: "Zo'n Advance Care Planning is wettelijk toegestaan en zou ook zeer gewenst zijn, niet alleen voor mensen die nog thuis wonen maar juist ook voor mensen in verzorgingshuizen. Hier zou men onafhankelijk van de huidige corona-pandemie voorzorgsmaatregelen moeten nemen en precies moeten vastleggen welke invasieve zorgmaatregelen (zoals beademing, *red.*) een persoon in die levensfase nog wil en hoe hij zich de rest van zijn leven voorstelt. Hele precieze wilsverklaringen zouden dan natuurlijk ook voor moeilijke ethische beslissingen buitengewoon behulpzaam zijn. We spreken ons heel duidelijk tegen leeftijd als enige criterium uit." (Meer hierover in het [persbericht](#) van de DIVI over ethische criteria voor triage)

Het beeld dat in Duitsland minder snel dan in Nederland wordt besloten om iemand niet meer in het ziekenhuis of op de IC op te nemen, bevestigt ook hoogleraar geriatrie Hans Jürgen Heppner [tegenover de NOS](#): "In Duitsland moeten dokters er alles aan doen om patiënten beter te maken. Iedereen die een kans heeft op overleven, jong of oud, moet terechtkunnen op de IC."

Duitsland heeft momenteel ongeveer [28.000](#) IC-plekken, en dat aantal willen ze verdubbelen. (Ter vergelijking: Nederland heeft er 1150) Via een [openbaar register](#) van de DIVI wordt bijgehouden waar nog plek is. De regionale verschillen zijn groot. De DIVI roept de bondsregering daarom op om zo snel mogelijk een nationaal coördinatiecentrum in te richten zodat patiënten over het land kunnen worden verspreid.

Viroloog Christian Drosten - die in korte tijd zeer beroemd is geworden in Duitsland - heeft een [dagelijkse podcast](#) over corona op de NDR

Viroloog Drosten kondigde 26 maart een nieuw onderzoeksnetwerk aan van het Duitse ministerie van Wetenschap, wetenschappelijke netwerken en universitaire ziekenhuizen, meldde onder meer Der Spiegel. Deze 'Nationale Taskforce', met een budget van 150 miljoen euro, is er gekomen op verzoek van kanselier Merkel. Het netwerk moet zoveel mogelijk gegevens over patiënten en hun ziekteverloop verzamelen, ervaringen uitwisselen en zo inzichten opleveren voor pandemie-management en vaccin- en medicijnontwikkeling.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/36640/lage-duitse-sterfte-komt-door-veel-testen>